

Комисия по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните
Председателят

05.2.2024

Г-н Йохан Ван Овертвелд
Председател
Комисия по бюджети
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно насоките за бюджета за 2025 г. – раздел III
(2023/2220(BUI))

Уважаеми г-н Председател,

Уважаеми г-н Ван Овертвелд,

Координаторите на комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните (ENVI) решиха на 28 ноември 2023 г. комисията ENVI да представи становище относно насоките за бюджета за 2025 г. – раздел III (2023/2220(BUI)) под формата на писмо. Поради това, като председател на комисията ENVI и постоянен докладчик за бюджета, позволете ми да Ви предоставя предложенията на комисията ENVI под формата на параграфи от резолюция, които бяха приети от комисията ENVI на нейното заседание¹ на 24 януари 2024 г. и които Ви призовавам да бъдат взети предвид от Вашата

¹ На окончателното гласуване присъстваха: Паскал Канфен (председател), Бас Ейкхаут (заместник-председател), Аня Хазекамп (заместник-председател), Сесар Луена (заместник-председател), Масали Агилар, Катрин Амалрик, Мария Арена, Катарина Барли, Хилдегард Бентеле, Серджо Берлато, Михаел Блос, Даниел Буда, Делара Буркарт, Сара Сердаш, Мохамед Шахим, Асгер Кристенсен, Кристоф Клержо, Натали Колен-Йостерле, Ана Колядо Хименес, Мария Анджела Данци, Мари Доши, Матиас Еке, Пиетро Фиоки, Хелен Фризон, Малте Гале, Джана Ганча, Паола Гидони, Катрин Гризе, Теуво Хакарайнен, Мартин Хойсик, Ян Хойтема, Мартин Хойслинг, Петер Яр, Карин Карлсбро, Били Келъхър, Ска Келер, Петрос Кокалис, Данило Оскар Ланчини, Петер Лизе, Хави Лопес, Тиери Мариани, Лиди Масар, Сара Матийо, Людас Мажилис, Нора Мебарек, Даце Мелбарде, Марина Мъзюр, Силвия Модиг, Дулорс Монсерат, Алесандра Морети, Виле Ниенистьо, Людмила Новак, Никос Папандреу, Франческа Пепучи, Йесика Полфиард, Станислав Полчак, Ерик Поулсен, Никола Прокачини, Фредерик Рийс, Мануела Рипа, Мария Сорая Родригес Рамос, Мария Вероника Роси, Силвия Сардоне, Гюнтер Зидл, Иван Вилибор Синчич, Сара Шютетал, Мария Спираки, Едина Тот, Акиле Вариати, Идоя Вилянуева Руис, Петър Витанов, Александър Вондра, Вероника Вреционова, Томас Вайтц, Мик Уолас, Йорген Варборн, Ема Визнер, Михал Виезик, Стефания Дзамбели, Естер де Ланге, Маргарита де ла Писа Карион, Елжбета Катажина Лукачийевска, Михаела Шойдрова.

комисия:

– подчертава, че нестабилността и несигурността, породени от агресията на Русия срещу Украйна, изискват не само по-обединен и подкрепящ Съюз, но и енергийно независим Съюз, който ръководи екологичния и справедливия преход, без да пренебрегва никой и като се бори се с енергийната бедност; отбелязва, че сериозната геополитическа ситуация не трябва да отклонява вниманието или да забавя усилията за постигане на целта за неутралност по отношение на климата, определена най-късно за 2050 г.;

– посочва, че дългосрочният бюджет на ЕС за периода 2021 – 2027 г., както и NextGenerationEU, са насочени към изпълнението на дългосрочните приоритети на ЕС в различни области, включително климата и околната среда; подчертава по-конкретно, че 401 милиарда евро са заделени за природните ресурси и околната среда, докато 30% от общите разходи на ЕС са разпределени за проекти, свързани с климата; във връзка с това приветства намерението за увеличаване на средствата с 10 милиарда евро в средносрочния преглед на многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г., особено във връзка с приоритетите в областта на околната среда и климата; подкрепя необходимостта да се разпредели допълнително 1 милиард евро по функция 3 „Природни ресурси и околна среда“, което включва разходи и инвестиции, свързани със селското стопанство, морските сектори, климата, опазването на околната среда, продоволствената сигурност и развитието на селските райони², за да се отговори с повече гъвкавост³ на екологичното предизвикателство;

– припомня, че екологичният и цифровият преход са две от основните цели на NextGenerationEU и че неговият централен елемент – Механизмът за възстановяване и устойчивост (МВУ) – се очаква да направлява ЕС към по-устойчиво бъдеще чрез предоставянето на над 700 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и заеми на държавите членки; подчертава необходимостта да се гарантира, че МВУ допринася за интегрирането на действията в областта на климата и екологичната устойчивост и за постигането на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. чрез оказването на подкрепа за реформите на държавите членки в областта на зелените технологии и способности, включително устойчивата мобилност, енергийната ефективност, енергията от възобновяеми източници, адаптирането към изменението на климата, кръговата икономика и биологичното разнообразие; припомня, че за да получат тези средства, държавите членки трябва да изготвят планове, които отделят най-малко 37% от общите разходи за инвестиции и реформи в подкрепа на целите в областта на климата; призовава Парламента да упражнява надзорната си функция по отношение на МВУ, като оценява съответствието на националните планове с целите в областта на климата и околната среда⁴;

– подчертава, че бюджетът на Съюза за 2025 г. следва да бъде приведен в съответствие с

² Европейска комисия, „Heading: spending categories“ (Функция: категории разходи), на разположение на адрес https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027/spending/headings_en.

³ Karoline Kowald, „Mid-term revision of the 2021-2027 MFF: Interim report on Commission proposal“ (Междинно преразглеждане на МФР за периода 2021 – 2027 г.: междинен доклад относно предложението на Комисията), на разположение на адрес [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA\(2023\)753945](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_ATA(2023)753945).

⁴ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/green.html.

амбицията на Европейския закон за климата за превръщането на ЕС в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. и целта на Парижкото споразумение за задържане на повишаването на средната температура в световен мащаб под 2 °C в сравнение с преиндустриалния период;

– приветства ангажимента на Комисията, Парламента и Съвета за увеличаване на приноса на бюджета на ЕС за борбата с изменението на климата, както беше договорено в Междуинституционалното споразумение през декември 2020 г.⁵; подчертава необходимостта да се осигурят основни ресурси за интегриране на въпросите, свързани с климата и биологичното разнообразие, което да гарантира, че приоритетите в областта на климата и биологичното разнообразие се вземат предвид при разработването, изпълнението и оценката на всички европейски програми в която и да било област; припомня, че е важно да се постигне целта разходите в областта на климата да достигнат 32,6% от бюджета на ЕС, или 578 милиарда евро; подчертава, че е важно да се гарантира функционирането на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, който ще позволи на Комисията да предприеме компенсаторни действия за преодоляване на всички пропуски при постигането на общата цел за разходите в областта на климата за бюджета на ЕС⁶;

– посочва, по отношение на интегрирането на въпросите, свързани с биологичното разнообразие, необходимостта от справяне със загубата на биологично разнообразие и възстановяване на екосистемите чрез значителни инвестиции и постигането на целта за разпределяне на най-малко 7,5% от годишните разходи за цели в областта на биологичното разнообразие през 2024 г. и 10% през 2026 г. и през 2027 г.; подчертава, че трябва да се положат допълнителни усилия в бюджета на Съюза за 2025 г., за да се гарантира, че определените за 2026 и 2027 г. цели за разходите в областта на биологичното разнообразие са постигнати; подчертава, че бюджетът на ЕС трябва да бъде ключов фактор за изпълнението на стратегията за биологичното разнообразие до 2030 г., според която действията в областта на биологичното разнообразие изискват най-малко 20 милиарда евро годишно от публично и частно финансиране на национално равнище и на равнище ЕС⁷;

– настоява, че е необходимо да се извършва прозрачно наблюдение на разходите, свързани с климата и биологичното разнообразие, чрез надеждно и всеобхватно докладване в бюджетните документи, както и на уебсайта за резултатите от изпълнението, и подчертава необходимостта от извършване на достатъчно последващи оценки със специален акцент върху въздействието; призовава в методиката за разходите в областта на климата да се прави разграничение между смекчаването на последиците от

⁵ МИС = Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.LI.2020.433.01.0028.01.BUL>).

⁶ Европейска комисия, „Climate Mainstreaming“ (Интегриране на въпросите, свързани с климата), https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontal-priorities/green-budgeting/climate-mainstreaming_en.

⁷ Европейска комисия, „Biodiversity Mainstreaming“ (Интегриране на въпросите, свързани с биологичното разнообразие), https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontal-priorities/green-budgeting/biodiversity-mainstreaming_en.

изменението на климата и адаптирането към него, когато това е осъществимо; очаква и подчертава необходимостта Комисията да представи всеобхватна и основана на въздействието методика, която се базира на коефициентите на ЕС в областта на климата, и всяка година да докладва относно миналите и бъдещите разходи за всичките седем години на МФР, за да се гарантира съдържателно и добре планирано интегриране на въпросите, свързани с климата и биологичното разнообразие; подчертава, че е важно да се избягва подвеждащото приблизително изчисляване на предоставените разходи за целите в областта на климата и биологичното разнообразие, включително липсата на ясни цели; настоятелно призовава Комисията да провери качеството на разходите на програмно равнище; припомня на Комисията да публикува междинния преглед след консултация с Парламента и заинтересованите страни и да представи съответно предложение, ако целите не бъдат постигнати;

– призовава за спазване на ангажимента по отношение на принципа за ненанасяне на значителни вреди във всяка бюджетна програма на ЕС; подчертава необходимостта да се прилага на практика този принцип чрез ограничаване на разходите с потенциално отрицателно въздействие върху климата и околната среда⁸; освен това подчертава, че следва да се гарантира спазването на принципа в целия бюджет и че следва да се предприемат необходимите корективни мерки без ненужно забавяне;

– призовава съзаконодателите бързо да завършат неприключените законодателни досиета в пакета „Подготвени за цел 55“ и освен това подчертава необходимостта да се приложи това законодателство, за да се постигне междинната цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 55% до 2030 г.; призовава Комисията и държавите членки да гарантират бързото и ефективното изпълнение на новите правила и реформи;

– припомня необходимостта да се гарантира, че една трета от инвестициите в размер на 1,8 трилиона евро от плана за възстановяване NextGenerationEU и седемгодишния бюджет на ЕС ще финансират Европейския зелен пакт и свързаните с него инициативи; във връзка с това подчертава необходимостта да се разпределят достатъчно човешки и финансови ресурси за прилагането на Европейския закон за климата, стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата, стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., стратегията „От фермата до трапезата“, европейската промишлена стратегия, плана за действие за кръговата икономика, Регламента относно батериите и отпадъчните батерии⁹, стратегията на ЕС за устойчивост в областта на химикалите, стратегията на ЕС за горите за 2030 г. и Закона за възстановяване на природата, както и да се гарантира чиста, достъпна и сигурна енергия¹⁰;

– подчертава необходимостта да се покаже по-амбициозно увеличение на разпределението на средствата за всяка програма, като например LIFE, за да се финансират проекти във връзка с климата и околната среда, както и Фонда за справедлив преход, за да се помогне на най-уязвимите региони с висок въглероден интензитет, които са изправени пред икономическата и социалната цена на климатичния преход; призовава

⁸ SWD(2022)0225, https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/swd_2022_225_climate_mainstreaming_architecture_2021-2027.pdf.

⁹ Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 г. за батериите и негодните за употреба батерии, за изменение на Директива 2008/98/ЕО и Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Директива 2006/66/ЕО, ОВ L 191, 28.7.2023 г., стр. 1.

¹⁰ COM(2019)0640.

за „екологизиране“ на всички други съответни програми и фондове, включително проактивно интегриране на финансирането в областта на климата и биологичното разнообразие в програмните дейности¹¹;

– подчертава необходимостта от по-добра превенция и готовност чрез прилагането на мерки за адаптиране към изменението на климата, за да се даде възможност на Съюза да предотвратява и реагира на извънредни ситуации като неотдавнашните наводнения, пожари, суши и други непредвидени събития; подчертава, че е от неотслабващо значение да се осигурява подходящо финансиране за Механизма за гражданска защита на Съюза;

– припомня, че задача на Комисията е да се грижи за правилното прилагане на правото на ЕС от всички държави членки, и поради това настоятелно призовава Комисията да осигури наличието на достатъчно финансиране и персонал за наблюдение на изпълнението;

– подчертава, че е важно да се разпределят достатъчно финансови и човешки ресурси за европейските агенции, попадащи в сферата на компетентност на комисията ENVI, като например Европейската агенция за околна среда (ЕАОС), Европейската агенция по химикали (ЕСНА), Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ), Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и Европейската агенция по лекарствата (ЕМА), за да се гарантира, че те могат да изпълняват ключовата си роля в изготвянето на европейските политики в отговор на кризите, пред които е изправен ЕС;

– подчертава значението на превенцията и на по-добрата подготовка за борба с бъдещите заплахи за здравето; подчертава необходимостта да се гарантира непрекъснатата наличност и финансова достъпност на лекарствата с цел опазване на здравето и благосъстоянието на гражданите; подчертава настоящата зависимост на ЕС от активни фармацевтични съставки и химически суровини, внасяни от държави извън ЕС, и освен това подчертава необходимостта да се постигне по-независима и отворена стратегическа автономност във веригата на доставки на фармацевтични продукти;

– освен това подчертава, че е важно да се повишават устойчивостта и издръжливостта на здравните системи, като същевременно се намаляват различията по отношение на равния и справедлив достъп до здравеопазване и лекарствено лечение; подчертава, че разходите, свързани със здравето, следва да спазват подходите „Едно здраве“ и „Здраве във всички политики“; подчертава липсата на обща глобална визия за подхода „Едно здраве“ и подготвеността за пандемии и необходимостта от установяване на подобна визия; припомня опасността от недостиг на основни лекарства и призовава да бъдат предприети незабавни мерки, за да се гарантират непрекъснати доставки и наличността и достъпността на най-критичните лекарства и компоненти¹²;

– отново изразява загриженост, че над 50% от бюджета на програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ са разпределени за оперативни разходи на Европейския орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA) на Комисията, и подчертава, че е важно да се разпредели подходящо финансиране за дейностите в рамките на програмата

¹¹ SWD(2022)0225, https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/swd_2022_225_climate_mainstreaming_architecture_2021-2027.pdf.

¹² COM(2023)0672.

„ЕС в подкрепа на здравето“, включително достатъчна подкрепа за внедряването на европейското пространство на здравни данни;

– във връзка с това подчертава, че много епидемии са свързани с увеличаването на заразните болести и че усилията на Съюза за борба с антимикробната резистентност следва да бъдат значително увеличени; освен това подчертава необходимостта от засилено сътрудничество с международните партньори по отношение на постигането на глобално споразумение относно употребата на антимикробни средства и достъпа до тях;

– подчертава необходимостта да се продължи борбата на ЕС с рака, като се гарантира изпълнението на европейския план за борба с рака чрез подходящо финансиране; приветства използването на средства от програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ и други инструменти на ЕС, които ще предоставят значителна финансова подкрепа в размер на 4 милиарда евро на държавите членки в усилията им да направят здравните си системи по-стабилни и способни да се справят с рака¹³;

– подчертава значението на една подобрена система на собствени ресурси на ЕС, която е в състояние да се справи с предизвикателствата и да допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на здравето, околната среда и климата, както и за погасяването на дълга на Next GenerationEU; припомня, че бюджетът на ЕС допълва националните бюджети на държавите членки и позволява на ЕС да запази и дори да засили ролята си на глобален фактор за справяне с днешните предизвикателства;

Изпратих подобно писмо на г-н Виктор Негреску, главен докладчик за бюджета за 2025 г.

С уважение,

Паскал Канфен

¹³ Европейски план за борба с рака: Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета, на разположение на адрес https://health.ec.europa.eu/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf.

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА,
ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА ПО СТАНОВИЩЕ**

В рамките на своята изключителна отговорност председателят в качеството си на докладчик по становище декларира, че не е получена никаква информация от субекти или лица, които следва да бъдат посочени в настоящото приложение съгласно член 8 от приложение I към Правилника за дейността.